

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (XLVI):
BANDIȚII PUBLICISTICEI NOASTRE? - vor învinui tinerii oțeliți!
- când adevărul și dreptatea se lămureau? - fericim evul mediu?

BANDIȚII PUBLICISTICEI NOASTRE!
insuccesul în campania electorală din 1910, (...) **nu se datorează doar corupției guvernamentale, ci și conducerii P.N.R. ci și în sectorul bisericii, instituțiilor, presă etc.**

prin Al. Vaida Voievod (...) Goga va fi acuzat de trădarea intereselor românești, de a pactiza cu guvernul de la Budapesta ...

-Cetiți „Românul”: Fericim evul mediu!
Va fi fost el întunecat și barbar, a avut însă un puternic simț de adevăr și dreptate care nu iartă.

Când eu vreau să-ți dovedesc ție că urmezi o politică greșită, trebuie să strig în lumea largă că un picior ți-e mai scurt decât celălalt...?
...în „Tribuna” nu s'a publicat până acum nici un atac personal împotriva nici unui adversar ...

Cu o forță polemică și incendiară, cum puțini au avut în scrisul lor publicistic! pe urmele lui Octavian Goga, gazetarul!

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

Continuăm reproducerea din lucrarea „Publiciști precursori ai Marii Uniri”, autor Stelian Vasilescu: «Acum se dezice de conducătorii sibieni ai bisericii ortodoxe și de conducătorii (mai corect zis, de unii dintre ei) Astei sibiene. Socotindu-i ca pe niște oameni care au pierdut pasul în lupta ce trebuia dusă pentru cerințele românești ale timpului, va porni împotriva lor o radicală campanie, cerînd oameni noi și gînduri noi. Cu o forță polemică și incendiară, cum puțini au avut în scrisul lor publicistic, Goga va trimite la tipar serialul care apoi va fi cuprins între paginile volumului „Tribuna zilelor noastre”. Acolo vor fi: „Mons Meg”, „Judecățile unui om mai în vîrstă și lămuririle unui băiat tînăr”, „Treguga deî”, „Cum se otrăvesc sufletele”, „O mărturisire”, „Ce e Tribuna zilelor noastre?” „Tabu”, „Rolul scriitorilor în politică” etc., ca ripostă la denigrările aduse tribuniștilor de adversari în volumul „Mangra, Tisza și Tribuna”. Pe parcursul a trei luni (oct. – dec. 1910), va scrie „Părinții și fiii”, „Fumegă putregaiul”, „Copiii nimănu”, „Îndemnuri noi”, „Fruntași ai neamului”, „Dreptul criticii”, „Pro domo”, toate contribuind la o analiză – oglindă critică – asupra stării de fapte politice și culturale ale românilor transilvăneni. Goga și ceilalți vor așeza la baza activității lor de la Tribuna, din acei ani, credința că în conducerea mișcării naționale românești transilvănene sînt necesare schimbări importante.

Ei vor socoti că **insuccesul în campania electorală din 1910, când românii nu reușesc să trimită în parlamentul maghiar decât 5 deputați** (n.red. la Budapesta), **nu se datorează doar corupției guvernamentale, ci și conducerii P.N.R. ci și în sectorul bisericii, instituțiilor, presă etc.** Ceilalți, acum adversari de idee, ca de exemplu: A.C. Popovici, V. Braniște, Goldiș, Al. Vaida vor răspunde prin „*Gazeta Transilvaniei*”, „*Lupta*”, „*Drapelul*” etc și vor învinui „**tinerii oțeliți**” de răzvrătire, nesupunere, încălcarea disciplinei de partid. Prin Al. Vaida Voievod (se va ajunge pînă acolo încît) **Goga va fi acuzat de trădarea intereselor românești, de a pactiza cu guvernul de la Budapesta.** Neadevărul acuzei va fi dovedit, pînă la urmă, iar disputa - bătălie politică - se va încheia printr-o „**refacere a unității naționale**”».

În lupta publicistă între „**tinerii oțeliți**” și conducerea Partidului Național Român, s-a scris mult. Reproducem articolul „**BANDIȚII PUBLICISTICEI NOASTRE - Cetiți „Românul”**” apărut în cotidianul „*Tribuna*” - Arad (17/30 ianuarie 1912), menționând că organul de presă al Partidului Național Român era „**Românul**”, ce apărea la Arad (din comitetul de conducere făcând parte Vasile Lucaciu, Al. Vaida – Voievod, Vasile Goldiș). Articolul lui Goga critica tactica pasivismului și implicit argumentele conducerii partidului, susținute de „**Românul**”. Reproducem articolul: «**Fericim evul mediu!** Va fi fost el întunecat și barbar, a avut însă un puternic simț de adevăr și dreptate care nu iartă. Cavalerul acestor veacuri batjocurite de toți așa zișii moderni de azi, când prindea de veste că împotriva lui se unelțește prin intrigi și calomnie, ieșea în largul drumului, își aștepta dușmanul cu fața deschisă și cu spade în mână: **își făcea el dreptate.** Nu aștepta satisfacția juriilor de onoare, ori întârziata dreptate a judecătorilor, căci impulsivitatea lui primitivă îi porunca să-și apere cinstea chiar și prin primejduirea vieții. Nu știm dacă gândul acesta al nostru e frumos, în or ice caz este însă just, pentru că ceea ce face așa zisul organ autorizat al partidului nostru național de un an de zile, unui om cu simț de rușine nu-i poate produce decât dorința să se întoarcă acele vremuri când adevărul și dreptatea se lămureau într'un mod mult mai expeditiv.

Nu mai vorbim acum despre nerușinata calomnie ce s'a aruncat asupra ziarului nostru, nu mai vorbim despre Mangra, Jeszenszky și „trădarea”. Un an de zile ea a constituit singurul argument pentru distrugerea noastră, un an de zile noi am spulberat'o cu atitudinile noastre naționale, faptele noastre. Dacă și astăzi mai sunt oameni care îndrăznesc să o coboare pe hârtie, aceasta nu se poate atribui decât **anarhicei libertăți, care s'a înstăpânit asupra societății noastre și pe care noi nu suntem în stare să o restrângem.** Cum spunem, nu mai insistăm asupra acestei mizerabile calomnii, căci iată organul autorizat servește cauza noastră națională cu alte acte vrednice de el și de activitatea lui de pînă acum. Organul autorizat, de vr'o câteva zile, se năpustește asupra oamenilor cari scriu „*Tribuna*”. Nu au fost destule bănuielile injurioase de pînă acum, nu au fost destule ponegririle lansate printre rînduri, organul autorizat vine acum, chipurile, cu dovezi cari, crede el, ar fi în stare să nimicească pentru totdeauna pe unii dintre redactorii noștri. (Cetitorii noștri înțeleg foarte bine pentru ce „**trebuie să moară**” redactorii „*Tribunei*”.) Organul autorizat a început să scormonească în viața noastră privată, a inventat fapte cari n'au exista și a mărit greșeli inerente firii omenești. Deocamdată d. Sever Bocu este luat la goană (Vezi „*Românul*” de Duminecă și de astăzi!). Acum noi nu voim să mai facem analiza sufletelor spurcate și inimilor putrede cari umblă să nimicească cu ori ce preț un om, - **ar însemna să ne murdărim mâna într'un băligar** – nici nu vom cerca să apărăm aici pe un coleg al nostru care a știut să se ridice prin muncă îndelungată și cinstită acolo unde este astăzi.

Am face un lucru de prisos, căci publicul nostru știe ce valoare morală reprezintă gazeta autorizată și poate să judece redactorii „**Tribunii**” după ziarul pe care-l scriu ei jertfînd toate plăcerile acestei lumi, pentru idealul nostru național.

Am vrea să facem însă o întrebare către organul autorizat și totodată către publicul românesc: - **E nevoie ca, daraveri bănești, necazuri pur personale, viața privată a unui om să fie invocată la toate ocaziile când e vorba de o discuție de ordin absolut principiar? Când eu vreau să-ți dovedesc ție că urmezi o politică greșită, trebuie să strig în lumea largă că un picior ți-e mai scurt decât celălalt sau că acum sunt două zeci de ani, deși ai făgăduit prin un bilețel parfumat, totuși nu ai luat de nevastă pe fosta ta iubită?**

Acest procedeu este nu numai caraghios dar deadreptul infam chiar și atunci când este întemeiat pe adevăr. Nu mai încapă îndoială că dacă recurgi și la calomniile pe socoteala vieții private a unui om, vrînd să-l distrugi politicește, ești un criminal de rînd, firea-i ori cât de autorizat. Noi nu vorbim ad hoc. D. Sever Bocu va ști să spulbere toate acuzele ce i-s'au adus prin „**Românul**”. Voim numai să ne justificăm pe noi. Am făcut întrebarea aceasta și am răspuns numai fiincă voim să lămurim publicul nostru pentru ce **în „Tribuna” nu s'a publicat pînă acum nici un atac personal împotriva nici unui adversar**. Noi am înțeles și înțelegem un singur lucru: să păstrăm discuția principiară cu toate năzuințele de a o deplasa a contrariilor noștri. Și să nu se creadă că noi nu am avea la mână o mulțime de „dovezi” din viața privată a autorizaților noștri. Nu, avem foarte multe. Îi cunoaștem doar atât de bine și de o vreme atât de îndelungată.

Să spunem numai vr'o câteva pilde: 1) **Unul**, astăzi falit care nu mai vrea să moară și dușman al nostru, om care are tupeul să arunce în fața redactorilor noștri pretinse acte infamante, este un delapidator ordinar. A pungășit o instituție națională a noastră cu zeci de mii de coroane și împotriva lui este în curgere un proces, care, este adevărat, se tot amână, dar odată totuși va trebui să ajungă la sfârșit, dându-l de gol în fața opiniei publice românești. 2) **Altul, un tip al omului lipsit de scrupule**, care are aierul că plutește într'o grozavă superioritate morală deasupra noastră, este, în termeni comuni, un hoț cu drepturi *ab antiquo*».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xlvi-banditii-publicisticeinoastre-vor-invinui-tinerii-oteliti-cand-adevarul-si-dreptatea-se-lamureau-fericim-evul-medi-161362.html>

În: Tribuna, 14 noiembrie 2021